

ความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

Needs and Guidelines for the Development Innovation Leadership of Educational Administrators in the Digital Era under Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 1

รติมา จันทะอุมเมา¹ ดร.อุดมเดช ทาระหอม² ดร.นเรศ ขันทะวี³

Ratima Chanta-ummao¹ Dr.Udomdet Tarahom² Dr.Narech Khantaree³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น 2) เปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา 3) ศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 330 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเทียบตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน โดยคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ฉบับ คือ แบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.92 และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ การจัดลำดับความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน พบว่าสภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และลำดับสุดท้าย คือ ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม

2. การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีสภาพปัจจุบัน โดยภาพรวม

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ยุคดิจิทัล

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

¹Master of Education Degree in Education Administration Ubon Ratchathani Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

²Lecturer Master of Education Program in Computer Education Ubon Ratchathani Rajabhat University

³อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

³Lecture Master of Education Program in Educational Administration Ubon Ratchathani Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: รติมา จันทะอุมเมา, ratima.cg66@ubru.ac.th

รับเมื่อ 1 กรกฎาคม 2568 แก้ไข 18 กรกฎาคม 2568 ตอบรับ 29 กรกฎาคม 2568

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่ง ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า 1) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนและบริหารงาน 2) ด้านการจัดการความเสี่ยงต่อนวัตกรรม ผู้บริหาร สถานศึกษามุ่งเน้นการประเมินและจัดการความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีในโรงเรียน 3) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการคิดนอกกรอบ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลพัฒนา การเรียนการสอนและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์

ABSTRACT

This research aimed to: 1) investigate the current conditions, desired conditions, and essential needs; 2) compare the current and desired conditions categorized by position, work experience, and school size; and 3) explore guidelines for developing innovation leadership among school administrators in the digital era under the Office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 1. The sample consisted of 330 participants, including school administrators and teachers, determined using Krejcie and Morgan's sample size table. The target group for studying the development guidelines included five purposively selected school administrators. The research instruments consisted of two parts: a five-point Likert scale questionnaire with an overall reliability of 0.92 and a semi – structured interview form. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t – test, F – test, Modified Priority Needs Index, and content analysis.

The research findings were as follows.

1. Current, desirable conditions and needs for the development innovation leadership of educational administrators in the digital era under Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 1, as perceived by school administrators and teachers were overall at a high level, and the highest level, respectively and needs for the development innovation leadership of educational administrators in the digital, as perceived by participants were sorted in the following order: Information technology usage, Creativity and innovation, and last, teamwork and innovative participation.

2. The comparison of the current situation and the desired situation in developing innovation leadership of educational administrators in the digital era under the Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 1 showed that school administrators and teachers with different positions, work experience, and school sizes had significantly different current situation, both overall and in each aspect, at the statistical significance level of .01. However, there were no significant differences in the desired situation, both overall and in each aspect, for school administrators and teachers with different positions, work experiences, and school sizes.

3. There were 3 pathways of the school administration and teachers toward the development innovation leadership of educational administrators in the digital era under Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 1. 1) Information technology usage, educational administrators promote the use of information technology in teaching and learning management as well as administrative tasks. 2) Creativity and innovation, educational

administrators focus on assessing and managing the risks associated with the use of technology in schools. 3) Risk management for innovation, educational administrators promote creativity and out – of – the – box thinking by using digital technology to enhance teaching and learning and create an environment that fosters creativity.

Keywords: Priority Needs, Innovation Leadership, The digital era

ภูมิหลัง

ในยุคโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา โดยเฉพาะในช่วง New Normal ที่ทุกคนต้องปรับตัวในทุกมิติ การศึกษาจึงควรมุ่งเน้นทักษะสหวิทยาการ และองค์ความรู้ การศึกษาต้องปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและรองรับการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล การศึกษาของไทยมุ่งพัฒนาเป็นรูปแบบ 4.0 เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมและทักษะด้านเทคโนโลยีให้ผู้เรียน รองรับการแข่งขันในศตวรรษที่ 21 และแข่งขันในเวทีโลก ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ การฝึกทักษะ การอบรม การอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรม นอกจากนี้มีการสร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้จากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม และกระบวนการเรียนรู้ รวมถึงการสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 4)

นวัตกรรมมีบทบาทสำคัญในวงการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสังคม สถาบันการศึกษาจึงต้องพัฒนานวัตกรรมที่ใช้งานได้จริง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพองค์กรและเตรียมผู้เรียนให้มีสมรรถนะในการศึกษาต่อ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ โดยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในทุกระดับ ตั้งแต่ผู้บริหาร ครู จนถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาหลักสูตร (องค์การ ประจันเขตต์, 2557, หน้า 372 – 373) ซึ่งสภาพปัญหาการศึกษาของไทยอยู่ที่การพัฒนากำลังคนยังไม่รองรับการพัฒนาประเทศอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะด้านการวิจัยและนวัตกรรม แม้จะมีบทบาทสำคัญ แต่ยังขาดการส่งเสริมอย่างจริงจัง จึงควรพัฒนาและสนับสนุนนวัตกรรมในทุกระดับ การศึกษา พร้อมส่งเสริมทักษะการสร้างนวัตกรรมของนักเรียน โดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อขับเคลื่อนประเทศสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559, หน้า 43 – 57) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม โดยต้องสามารถกระตุ้นและส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องภายในองค์กร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 มีการวิจัยหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยเน้นภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม พัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผล ให้มีคุณภาพและมาตรฐานทั่วถึงทุกกลุ่ม ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและทักษะอาชีพที่ตรงกับความต้องการของประเทศ พร้อมพัฒนาครูและยกระดับโรงเรียนให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งแต่ละสถานศึกษา มีความแตกต่างด้านบริบท ส่งผลต่อคุณภาพที่แตกต่างกันค่อนข้างมาก และพบว่ามีจุดอ่อนคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรบางส่วนยังขาดทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1, 2566, หน้า 30 – 31) ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการวางแผน ปรับปรุงนโยบายเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในยุคดิจิทัล ทำให้การบริหารจัดการสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด สามารถปรับตัวและรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกได้ทุกมิติ

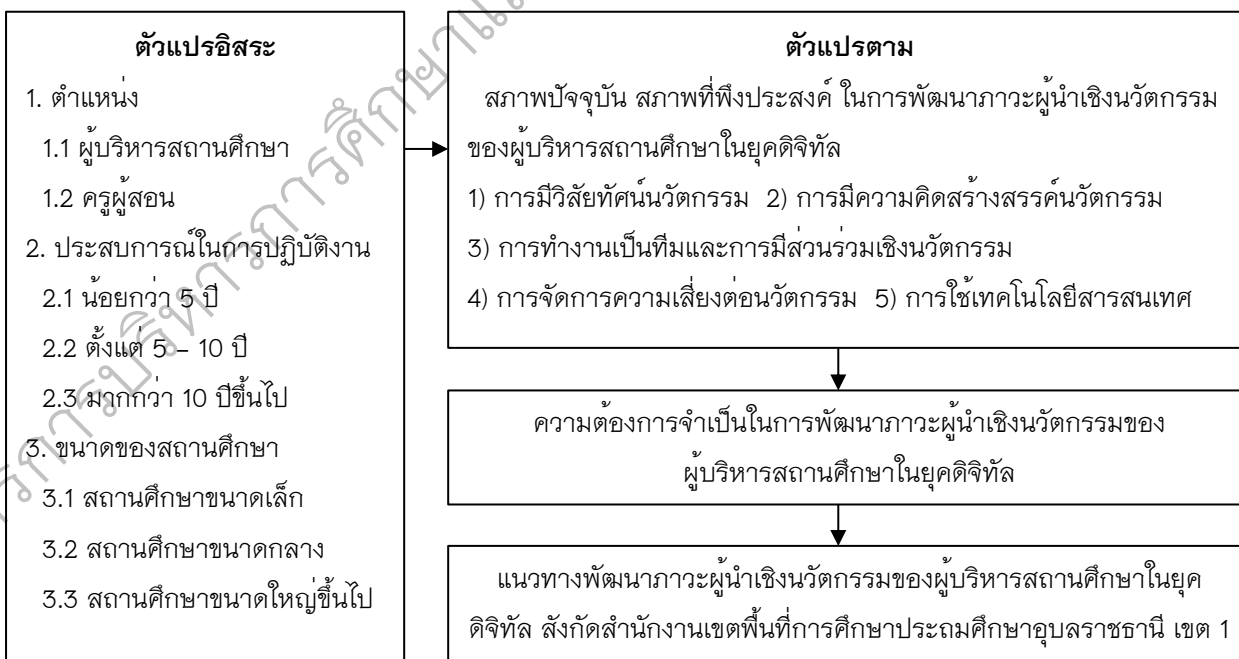
คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. สภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 อยู่ในระดับใด
3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน อยู่ในระดับใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2566 แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 203 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,060 คน รวม 2,263 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1, 2566, หน้า 13)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 330 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน ครูผู้สอน จำนวน 300 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษาและเทียบสัดส่วน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) และเทียบขนาดของตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 43)
3. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยมี 2 ฉบับ คือ 1. แบบสอบถาม 2. แบบสัมภาษณ์

ฉบับที่ 1 แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำนวน 5 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของ Likert จำนวน 45 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .92

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นปลายเปิด และข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ให้ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยไปยังกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 และกลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่เป็นตัวอย่างในสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้ และใช้แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นเป้าหมายในการศึกษา

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่มีความถูกต้องครบถ้วนไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ 1) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือของแบบสอบถาม หาค่าดัชนีความสอดคล้องความเที่ยงตรงของเนื้อหา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา 3) สถิติทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ การจัดลำดับความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 สรุปผลการวิจัย ดังตาราง 1

ตาราง 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาใน ยุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	PNI	ลำดับ
1. การมีวิสัยทัศน์นวัตกรรม	3.78	0.29	มาก	4.78	0.19	มากที่สุด	0.265	4
2. การมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม	3.73	0.28	มาก	4.78	0.19	มากที่สุด	0.282	3
3. การทำงานเป็นทีมและ มีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม	3.83	0.28	มาก	4.77	0.19	มากที่สุด	0.245	5
4. การจัดการความเสี่ยงต่อนวัตกรรม	3.75	0.25	มาก	4.81	0.18	มากที่สุด	0.283	2
5. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.70	0.27	มาก	4.78	0.22	มากที่สุด	0.292	1
รวม	3.76	0.21	มาก	4.78	0.16	มากที่สุด	0.271	

จากตาราง 1 พบว่า สภาพปัจจุบันในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยเรียงลำดับความสำคัญ

ของความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ 1) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ด้านการจัดการความเสี่ยงต่ออันตราย 3) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม

2. การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยรวมสรุปได้ ดังนี้

2.1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยรวมสรุปได้ ดังนี้ 1) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารและการเรียนการสอน ส่งเสริมการพัฒนาทักษะเทคโนโลยีของครูและบุคลากร และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน 2) ด้านการจัดการความเสี่ยงต่ออันตราย ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะในการประเมินและจัดการความเสี่ยงจากนวัตกรรมใหม่ เตรียมความพร้อมและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับมือสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยืดหยุ่น 3) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ผู้บริหารควรส่งเสริมความคิดเชิงนวัตกรรมและใช้เทคโนโลยีใหม่พัฒนาหลักสูตร พร้อมสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการฝึกทักษะคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาครูเพื่อยกระดับการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้ สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องมีวิสัยทัศน์ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง พร้อมนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาการบริหารและการเรียนการสอน รวมถึงสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชภา สุขทรไชย (2561, หน้า 95) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” และสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจาก

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับตัวเพื่อรองรับยุคดิจิทัล โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมพัฒนาการศึกษาและการบริหารจัดการ พร้อมวางแผนรับมือความเสี่ยงจากการใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ และส่งเสริมการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาได้ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรกฤษณ์ แก้วมงคล (2564, หน้า 174) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย พบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า 1) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความต้องการจำเป็นสูงสุด แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองในด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนและบริหารงาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างภาวะผู้นำนวัตกรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, หน้า 40 – 63) กล่าวว่า การมีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจะช่วยสะท้อนวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี และส่งเสริมให้บุคลากรเข้าใจ ยอมรับ และนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ด้านการจัดการความเสี่ยงต่อนวัตกรรม แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องยอมรับความเปลี่ยนแปลงและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ได้ สามารถประเมินความเสี่ยงที่เกิดจากการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ และมีการวางแผนพร้อมรับมือเพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ นภาพร ศรีสุคันธพฤกษ์ (2566, หน้า 170) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการกำหนดแนวทางหรือมาตรการรองรับในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงและความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต 3) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถบูรณาการความคิดในการสร้างนวัตกรรมได้หลากหลายรูปแบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการหาแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับแนวคิดของ นิชาภา สุนทรไชย (2561, หน้า 98) ที่กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งสามารถพัฒนาได้ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อฝึกคิด เรียนรู้ และสร้างนวัตกรรมใหม่ที่มีคุณค่า

2. การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

2.1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้ สภาพปัจจุบัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามองภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในมุมมองศาสตร์และการพัฒนาโรงเรียนระยะยาว ขณะที่ครูผู้สอนมุ่งเน้นการประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน ซึ่งต้องการเวลาในการปรับตัวและฝึกฝนการใช้เทคนิคหรือเครื่องมือใหม่ ๆ สอดคล้องกับผลวิจัยของ สุวิมล ดันสิงห์ (2564, หน้า 110) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 พบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ถึงแม้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะมองภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในเชิงยุทธศาสตร์ ขณะที่ครูมุ่งเน้นการนำไปปฏิบัติในห้องเรียนโดยตรง แต่ทั้งสองฝ่ายต่างเห็นพ้องกันว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคดิจิทัล

สอดคล้องกับผลวิจัยของ นกัสมน สุขจร (2567, หน้า 231) ได้ศึกษา ความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้ สภาพปัจจุบัน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันส่งผลต่อมุมมองต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยผู้ที่มิพบทบทบริหารหรือดำรงตำแหน่งสูงมักมีความเข้าใจลึกซึ้งและสามารถประเมินภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมได้อย่าง รอบคอบมากขึ้น สอดคล้องกับผลวิจัยของ สราวุธ ไพบ่ (2565, หน้า 132 – 133) ได้ศึกษาสภาพและแนวทาง การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ครูปฏิบัติงานด้วย โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การนำนวัตกรรมมาใช้ในยุคดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการ พัฒนาการศึกษให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ส่งผลให้มโนนโยบายสนับสนุนการสร้างนวัตกรรม และทำให้ผู้บริหาร และครูตระหนักถึงความจำเป็นของภาวะผู้นำด้านนวัตกรรมในสถานศึกษาอย่างเร่งด่วน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พชญวิสา จันทพิมพ์ (2565, หน้า 91) ได้ศึกษา การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ผลการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยพิจารณาจากด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาล นครเชียงราย จำแนกตามประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้ สภาพปัจจุบัน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ขนาดของสถานศึกษามีผลต่อโครงสร้างการบริหารและมุมมองต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความซับซ้อนมากกว่า มีทรัพยากรและงบประมาณมากขึ้น จึงมีโอกาสนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้ได้มากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก สอดคล้องกับผลวิจัยของ สราวุธ ไพบ่ (2565, หน้า 133) ได้ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 และสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในยุคดิจิทัล นโยบายด้านการศึกษาได้ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับสถานศึกษา ทุกขนาด ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูตระหนักถึงความสำคัญของภาวะผู้นำนวัตกรรมในการปรับตัวให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร นวนทอง (2565, หน้า 95) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของ

ข้าราชการครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ที่ทำงานในขนาดสถานศึกษาต่างกัน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้ 1) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารและการเรียนการสอน ส่งเสริมการพัฒนาทักษะเทคโนโลยีของครูและบุคลากร และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, หน้า 42) ได้กล่าวว่า การมีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร ช่วยให้บุคลากรเข้าใจ ยอมรับ และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ 2) ด้านการจัดการความเสี่ยงต่อนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะในการประเมินและจัดการความเสี่ยงจากนวัตกรรมใหม่ พร้อมเตรียมความพร้อมและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับมือสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยืดหยุ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาพร ศรีสุคันธพุกษ์ (2566, หน้า 170) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร การบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการกำหนดแนวทางหรือมาตรการรองรับในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงและความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต 3) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ผู้บริหารควรส่งเสริมความคิดเชิงนวัตกรรมและใช้เทคโนโลยีใหม่พัฒนาหลักสูตร พร้อมสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการฝึกทักษะคิดสร้างสรรค์และพัฒนาครูเพื่อยกระดับการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรกฤษณ์ แก้วมงคล (2564, หน้า 179 – 180) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม บูรณาการแนวคิดใหม่อย่างเป็นระบบ วางแผนพัฒนาอย่างชัดเจน และแสวงหาโอกาสเรียนรู้ เพื่อสร้างนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะการเรียนรู้และปรับตัวใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมถึงส่งเสริมการอบรมทักษะเทคโนโลยีแก่ครูและบุคลากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจและสนับสนุนนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะในการประเมินและจัดการความเสี่ยงจากนวัตกรรมใหม่ ๆ โดยทดลอง ประเมินผล และวางแผนบริหารความเสี่ยงอย่างรอบคอบ พร้อมติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับมือสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยืดหยุ่น

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายและแนวทางนวัตกรรม รวมทั้งสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อใช้จุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2553. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จักรกฤษณ์ แก้วมงคล. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ณิชภา สุนทรไชย. (2561). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นภัสมน สุขจร. (2567). ความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นภาพร ศรีสุคันธฤกษ์. (2566). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร. ดุษฎีนิพนธ์ ปรัช.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปาริฉัตร นวนทอง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. สารนิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พัชรีวิสา จันทพิมพ์. (2565). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศษ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สราวุธ ไปใหม่. (2565). สภาพและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุวิมล ต้นสิงห์. (2564). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. (2566). แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ 2566. อุบลราชธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). ปฏิรูปการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย มั่นคง มั่นคั่ง ยั่งยืน นโยบายด้านการศึกษานายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา). กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- องค์การ ประจันเขตต์. (2557). โมเดลสมการเชิงเส้นของพฤติกรรมการทำงานที่มุ่งนวัตกรรมของอาจารย์พยาบาล ในสถาบันสมทบคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสารพยาบาลทหารบก, 15(3), 371 – 381.